

Inrichtingsplan gemaal en vispassage, omgeving Wijmarsche watermolen

Notitie ontwerpwijziging: beplanting en nestkasten, 2-4-2026

Bijhorende ontwerptekeningen:

042207736-003776 – situatie

042207736-003777 - doorsneden 1 van 2

042207736-003777 - doorsneden 2 van 2

Aanleiding

Als onderdeel van de Dijkversterking en -verlegging Arcen zal en gemaal plus doorlaat en een vispassage aangelegd worden in de Lingsforterbeek in de directe omgeving van de Wijmarsche watermolen. Het ruimtelijk ontwerp is opgesteld door Dijkzone Alliantie Arcen en vastgelegd in hoofdstuk 4.7 van het DO inrichtingsplan (versie 3, datum 13-3-2026). Een beplantingsplan maakt hier onderdeel van uit. Het ontwerp is ingediend in het kader van de aanvragen t.b.v. het projectbesluit en omgevingsvergunning. Bij de beoordeling van de aanvragen gemeente Venlo kwam de wens naar voren ten opzichte van het ingediende ontwerp de voorgestelde beplanting op onderdelen aan te passen. Waterschap, DZA en de gemeente hebben afgestemd over de mogelijkheden hiervoor binnen het integraal ontwerp, met als resultaat een aantal ontwerpwijzigingen die met deze notitie worden vastgelegd.

In het DO inrichtingsplan is ook aangegeven dat nestvoorzieningen aangebracht worden in het gemaal, met als opmerking dat dit nog afgestemd moest worden in relatie tot de functionaliteit voor beheer (i.v.m. verstoring). Inmiddels is duidelijk dat de voorkeur uitgaat naar voorzieningen buiten de constructie en is het plan hier op aangepast. Ook deze wijziging wordt met deze notitie vastgelegd.

Deze notitie wordt toegevoegd aan de lopende aanvragen als te beoordelen en vervangt de eerder ingediende stukken voor wat betreft de in deze notitie benoemde onderwerpen.

Beplanting langs beheerpad ten zuiden van de watermolen

Ontwerp volgens inrichtingsplan 13-3-'26

Aan de zuidzijde van de watermolen is een beheerpad ontworpen met een groene uitstraling (3m breed, voorzien van open grasbetonsteen, volledig afgedekt met grond zodat hier gras groeien). Het beheerpad (20 cm boven gemiddeld waterpeil) is bedoeld voor onderhoud van het water vanaf het land en wordt naar verwachting maar enkele keren per jaar gebruikt. In de wateroever wordt een aantal bomen geplant (Salix Caprea - Boswilg). Ook in het talud ten zuiden van het pad wordt nieuwe beplanting aangebracht (Eik en Kornoelje. In het talud aan de zijde van de Schans staat een Salix Viminalis (Katwilg) ingetekend.

Bevinding

De gemeente vindt het gemaal vanaf de Schans te dominant in beeld en vraagt dit te verzachten door aanplant van extra bomen in langs het water. Om een goede groeiplaats te bieden zou de berm (en het pad) verhoogd moeten worden naar 50 cm boven waterpeil. Het talud langs de Schans is geen goede plek voor de ingetekende Katwilg. Ook wordt een aantal suggesties voor passende boomsoorten gedaan.

Wijziging ontwerp

- De in het talud van de Schans getekende Katwilg vervalt.
- Het pad inclusief berm wordt verhoogd van 11.50 naar 11.80 +NAP. Dit gebeurt binnen de ontworpen belijning. Het talud langs het water versteilt hierdoor van 1:4 naar circa 1:3,5 tot 1:3. Ter plaatse van de aftakking van het beheerpad dat voor het krooshek het water inloopt wordt het talud zo steil dat hier taludverharding nodig is: stortsteen conform de andere verharde oevers, uitgevuld met grond.
- Katwilg en Zwarte els op de kop van het beheerpad (aan de zijde van de watermolen). De locatie is afgestemd op de functionaliteit voor de beheerder (bereikbaarheid water vanaf het pad).
- In het plan vervangen een de Boswilgen in de oeverzone langs het pad door: een Zwarte els.

Inzoom gewijzigde ontwerp tekening

Bepanting bij aftakking van de vispassage

Ontwerp volgens inrichtingsplan 13-3-'26

In het ontwerp een aantal trafokasten opgenomen, ten noorden van de aftakking naar de vispassage. De locatie is toegankelijk voor beheer (netbeheerder en het waterschap) toegankelijk door middel van een route over een nieuw aan te leggen duiker in de beek. De trafo's zijn ingepast tegen de achtergrond van bestaande (te behouden) bosschages die worden aangevuld met extra bomen en struiken (onder andere Eik, Kornoelje en Lijsterbes) aan weerszijden. In verband met het zicht vanaf de Schans en vanwege de natuurlijke uitstraling zijn ten opzichte van een eerdere versie van het ontwerp toegevoegd: een aantal bomen in de natuurlijke oever van de vispassage (Boswilg en Katwilg) en een aantal bomen tussen de route over de duiker en de aftakking van de vispassage (Zwarte Els en Katwilg). Dit plan is ingediend als onderdeel van de aanvraag projectbesluit / omgevingsvergunning.

Bevinding

Gemeente Venlo geeft aan de groene inpassing bij de duiker / aftakking nog niet voldoende te vinden. Extra beplanting is gewenst om het zicht vanaf de Schans op de trafo's meer te verzachten en ten behoeve van de schaduwwerking op het water (historisch functioneel middel om plantengroei te voorkomen bij een molenbeek).

Wijziging ontwerp

- De eerder voorgestelde bomen bij de aftakking zijn aangepast naar: een Zwarte populier (*Populus nigra*) wordt toegevoegd aan de al eerder voorgestelde Katwilg en Zwarte Els.

Inzoom gewijzigde ontwerp-tekening

Nestvoorzieningen

Ontwerp volgens inrichtingsplan 13-3-'26

De doorlaat en de verticale wanden van gemaal en doorlaat bieden goede mogelijkheden om voorzieningen voor vogels (nestkasten voor grote gele kwikstaart, zwarte roodstaart en mussen) en vleermuizen (kraamkasten) te integreren. Dit wordt nog afgewogen in relatie tot toegankelijkheid en gebruik door het waterschap, in reguliere situatie maar ook bij onderhoud en calamiteiten. Een andere optie is plaatsing van deze voorzieningen in de omgeving, los van het gemaal en de doorlaat.

Wijziging ontwerp

Integratie van de voorzieningen in gemaal en doorlaat blijkt niet gewenst. Het ontwerp is hierop aangepast. Er wordt een kast voor vleermuizen geplaatst op een stalen paal (aangegeven met nummer 31 op de kaart). Nestvoorzieningen voor de Grote gele kwikstaart worden aan het plafond van de nieuwe duiker geplaatst (bij nr 30 op de kaart).

Inzoom gewijzigde ontwerp tekening met nr 30 en 31

